

Trije dragulji

Pred davnimi časi, ko so ljudje na Koroškem živeli še v skladu z naravo, so tudi vilinska bitja bolj posegala v njihovo življenje. Tako se je zgodilo mlademu fantu na Zilji. Med delom v gozdu je srečal staro ženico, ki si je ob korenini ranila nogo.

»Pomagaj mi,« ga je prosila.

Fantu se je sicer mudilo, ker ga je čakalo delo, toda kljub temu je odložil sekuro, cepin in verige, privezal konja in hitro stekel do studenca, namočil robec in napolnil čutarico z bistro studenčnico ter oboje odnesel ženici. Robec ji je položil na ranjeno nogo ter rano obvezal, medtem pa je ženica popila svežo vodo. Lepo se mu je zahvalila za pomoč. Toda ko je poskusila vstati, ji je bolečina v nogi to preprečila.

»Moja hiša stoji malo višje nad tem klancem,« je pojasnila fantu.

Za konja je bilo prestrmo, vendar se mladenič ni obotavljal. Starko je dvignil na svoj hrbet ter jo z velikim naporom odnesel po hribu navzgor. Na vrhu je res stala stara koliba, v kateri je starka stanovala.

»Hvala. Ne vem, kaj bi brez tebe!« je dejala ženica ter mu v zahvalo ponudila lepo skrinjico. »Vzemi to skrinjico,« mu je dejala. »V njej so trije dragulji na treh zlatih verižicah. Če si za vrat obesiš rdečega, razumeš govorico vseh živali. Prozoren dragulj te napravi nevidnega, moder pa neznansko močnega.

Skrinjice fant najprej ni hotel vzeti. Mislil je, da se stari ženici od bolečine blede. Vendar mu je ta prigovarjala tako dolgo, da jo je končno le vzela. Komaj je napravil nekaj korakov stran od kolibe, je ta izginila. Mladeniča je prevzel strah. Hitro se je vrnil k svojemu konju, vzela orodje ter se odpravil na delo. Čeprav je že dostikrat hodil po pobočjih Dobrača, se mu je pot zazdela tokrat nekam tuja. Ni še prišel daleč, ko je za veliko smreko zaslišal nenavaden šum. Stopil je bliže in zagledal kamnit kip prelepe deklice, nad njeno glavo pa sta sedeli dve vreščeci vrani.

»Kaj neki to pomeni?« si je mislil mladenič.

Spomnil se je skrinjice, vzela iz nje verižico z rdečim draguljem, in komaj si jo je obesil okoli vratu, je vrani razumel.

»Nihče ne more rešiti deklice,« je rekla prva.

»Ja, začarali so jo trije škratje, ki se ob polni luni srečajo v votlini pod hrastom,« je pristavila druga.

»Nihče ne bo zvedel, kako lahko reši ubogo dekle,« je pomilovalno zakrakala prva vrana.

»Ja, saj škratje vsakogar, ki ga opazijo, spremenijo v kamen,« je pritrdila druga.

Mladenič je od tega dne mislil samo še na kamnito deklico ter jo želel rešiti. Ljudje so

mu branili, naj ne hodi v tisti del gozda, ker da je zaklet, saj v njem razgrajajo škratje. Kljub vsem svarilom se je ob polni luni odpravil k hrastu, vzel iz skrinjice verižico s prozornim draguljem ter z njim vstopil v votlino. Točno ob polnoči so v votlino priskakljali trije škratje. Fanta niso videli, ker je bil neviden. Jedli so in pili ter se rezali.

»Dobro smo opravili z deklico, hčerko gozdne vile. Jutri bo minilo sto let, odkar smo jo začarali; nihče je ne bo rešil,« se je rezal prvi škratec.

»Ja, za vedno bo v naši oblasti, saj noben človek ne ve, kaj je treba storiti, in do jutri tega ne bo izvedel nihče,« je rekel drugi.

Tretji pa je dodal: »Pa četudi bi kdo vedel za kamnito vedro na drogu ob gozdni poti, ga ne bi mogel raztreščiti. Nihče ni tako močan.«

»In do sončnega zahoda še do tja ne bi prišel,« so vsi trije zakričali v en glas.

Fant je hitro zlezal iz votline, stekel h konju, vzel velik kol ter odjezdil po poti, ki so jo opisali škratje. Pot je bila dolga. Fant je jezdil ves dan. Ko so se prvi sončni žarki že dotikali obzorja, je zagledal kamnito vedro. Dvignil je kol, in ko je prijahal do droga, je treščil z njim po vedru. A vedro se ni razletelo. Tedaj se je fant spomnil tretjega dragulja – modrega, ki daje neznansko moč. Obesil si je verižico okoli vratu, vzel zalet in z močnim udarcem razbil sod, ravno ko je sonce tonilo za goro. Ves izčrpan je zlezal s konja in se razjokal, misleč, da ni uspel pravočasno. A nenadoma se ga je dotaknila mehka dlan. Ozrl se je in zagledal odrešeno deklico. Razložila mu je, da so jo škratje začarali, ker jih je njena mama, gozdna vila, izgnala, saj so ljudem nagajali. Sedaj pa da je moč škratev za vse čase uničena.

Mladenič in dekle sta se poročila in srečno živela. Ljudje pa so si spet upali v gozd. Na Zilji pa se še danes spominjajo dneva, ko so škratje izgubili oblast nad Dobračem.

Zgodba o treh draguljih je **PRIPOVEDKA** – to je krajša pripoved o čudežnih in neverjetnih dogodkih, v kateri nastopajo tudi nadnaravna bitja. Drugače kot v pravljicah sta v pripovedkah kraj in čas dogajanja ponavadi natančno določena.

- Katera nadnaravna bitja najdeš v pripovedki Trije dragulji?
  - Kako se ta obnašajo do ljudi?
  - Določi kraj dogajanja.
  - Opiši glavnega junaka zgodbe.
- Poišči čim več pridevnikov, ki ga označujejo.

Mladenič je s pomočjo draguljev rešil deklico, ki je bila sto let začarana. V tem času se je marsikaj zgodilo in spremenilo. S sošolkami in sošolci se pogovarjal o dogodkih, ki so se zgodili v zadnjih sto letih, in kaj vse se je spremenilo skozi čas. Razmislite, kako bi potekal pogovor o tem med fantom in deklico.

Fant je v zahvalo za pomoč od ženice prejel skrinjico s čudežnimi dragulji. Premisli, katerega od treh draguljev bi imel/a najraje in kaj bi z njim počel/a. Nato napiši domišljjski spis in mu poišči ustrezen naslov.